ГЛАЗУНОВ
Олександр Костянтинович
(1865 – 1936)

Народився у м. Санкт-Петербург у сім'ї книговидавця та піаністки. Обдарований хорошим слухом і музичною пам'яттю, Глазунов почав навчатися грі на фортепіано з дев'яти років, з одинадцяти – писати власні твори. Освіту здобув у Другому петербурзькому реальному училищі, після чого був вільним слухачем в Петербурзькому університеті. У 1879 він познайомився з Балакірєвим. Відзначивши неабиякий талант юнака, він рекомендував його **Рімскому-Корсакову**, з яким Глазунов почав приватно вивчати теорію музики і композицію, і за півтора роки пройшов весь курс гармонії, форм та інструментування. Вже в 1882 році Глазунов написав свою Першу симфонію, яка з успіхом була виконана під управлінням Балакірєва, а незабаром з'явився і його перший струнний квартет. Творчістю Глазунова незабаром зацікавився відомий меценат і покровитель мистецтва Митрофан Бєляєв, який ставив собі за мету підтримку молодих російських композиторів. У 1885 році Бєляєв організував цикл Російських симфонічних концертів та музичне видавництво в Лейпцігу, а роком раніше за його підтримки Глазунов вперше відправився за кордон, де познайомився з **Ференцом Лістом**, який схвально відгукнувся про його творчість. Повернувшись до Петербурга, Глазунов став одним із членів так званого «Біляївського гуртка». Продовжуючи традиції «Могутньої купки», біляївці також тримали курс на зближення із західною музичною культурою. У 1887 році помирає **Олександр Бородін**, залишивши незавершеними оперу «Князь

Ігор» і Третю симфонію. За їх закінчення і оркестровку беруться Рімскій-Корсаков і Глазунов. Феноменальна пам'ять Глазунова дозволила йому повністю відновити почуту у виконанні Бородіна увертюру до опери і фрагменти третьої дії, а завдяки музичним навичкам він зміг повністю оркеструвати симфонію.
У 1889 він дебютує як диригент, виконуючи свою Другу симфонію на Всесвітній виставці в Парижі. На початку 1890-х Глазунов переживає творчу кризу, яка змінюється новим підйомом: він пише три симфонії, камерні твори та балет «Раймонда», що став найбільш відомим його твором.
У 1899 Глазунов отримав посаду професора Петербурзької консерваторії, в якій відпрацював майже тридцять років. Після подій 1905 року, коли за підтримку революційно налаштованих студентів з консерваторії звільнили Рімского-Корсакова, Глазунов на знак протесту також залишив свою посаду, але вже в грудні, після того, як консерваторію було відокремлено від російського музичного товариства, повернувся і незабаром був обраний її директором. На цій посаді він провів величезну роботу: упорядковував навчальні плани, заснував оперну студію і студентський оркестр, значно підвищив вимоги до студентів та викладачів, в кінці кожного навчального року особисто був присутній на всіх іспитах і писав характеристики на кожного студента.
Після Жовтневої революції Глазунов зумів залишитися на своїй посаді. Більш того, налагодивши стосунки з новим режимом, і зокрема з наркомом освіти Анатолієм Луначарським, він зберіг за консерваторією престижний статус. Він виступав як диригент на фабриках, у клубах, брав участь у музично-громадському житті країни. У 1922 йому було присвоєно звання народного артиста. Але проти Глазунова в консерваторії були настроєні як деякі групи професорів, які бажали більш прогресивних методів викладання, так і студентів, котрі жадали більшої свободи.
У 1928 році Глазунов був запрошений на композиторський конкурс до Відня, по закінченні якого прийняв рішення не повертатися до СРСР. Глазунов завжди заявляв, що його від'їзд за кордон був обумовлений слабким здоров'ям, а не ідеологічними причинами, що дозволило йому зберігати творчі зв'язки з ленінградською музичною громадськістю. Глазунов формально вважався ректором консерваторії до 1930 року (його обов'язки виконував Максиміліан Штейнберг). Деякий час Глазунов виступав як диригент, а в 1932 у зв'язку з погіршенням здоров'ям разом з дружиною поселився в Парижі, де зрідка писав (серед його пізніх робіт – Концерт для саксофона з оркестром, присвячений Рашеру).
Глазунов помер у Парижі, та в 1972 році його прах було перевезено на батьківщину і урочисто поховано на Тіхвінському цвинтарі Олександро-Невської лаври.
Глазунов посідає провідне місце в історії російської музики. За стилем своїх творів він належить почасти до «Нової російської школи», але культивує по суті європейські класичні музичні форми. Його твори позначені яскравою оркестровкою, великою гармонійною і контрапунктною майстерністю, тонким ліризмом.